

ŠUMAVA

S LIDMI NEBO BEZ LIDÍ

Pavel Valtr, Západočeská univerzita v Plzni,
Středisko pro výzkum regionálního rozvoje
UrbioProjekt - ateliér urbanismu, architektury a ekologie

CELISTVÝ POHLED

BR UNESCO vyhlášena 27.3.1990

- uchovat typickou šumavskou krajinu
s tradičními prvky vč. způsobu hospodaření
- extenzivní racionální využívání přír. zdrojů
- harmonické vyvážené soužití člověka s přírodou

NP vyhlášen NV č. 163/1991 Sb.

- uchování a zlepšení přírodního prostředí
- zachování typického vzhledu krajiny
- turistika a rekreace nezhoršující přír. prostředí

PO vyhlášena NV č. 681/2004 Sb.

- tetřev hlušec, datel černý, datlík tříprstý aj.

CELISTVÝ POHLED

EVL vyhlášena NV č. 132/2005 Sb. biotopy a taxony

- horské sečené, extenzivní sečené, smilkové aj. louky
- formace jalovce, vlhkomilná bylinná společenstva
- bučiny aj. ..., ale - převážně jen acidofilní smrčiny
- hořeček, vydra, nepůvodní rys

CHOPAV vyhlášen NV č. 40/1978, riziko příval. déšť

CHKO vyhlášena 1973

- každé chráněné území jinou hranici

Obce

Donedávna Šumava měla téměř harmonický podíl lesních porostů a bezlesí s travními porosty a rašeliníšti. Pohled na Luzenský potok pramenící pod Luzným.

PŘEDMĚTEM OCHRANY NEJEN LES

Skladba	přirozená (ÚHUL) (%)	cca 1850 (%)	současnost (%)
smrk ztepilý	41,9	51,0	83,7
jedle bělokorá	17,3	13,0	0,9
borovice blatka, kleč	0,7	2,4	2,7
borovice lesní	3,1	2,4	4,3
Jehličnany celkem	63,1	68,5	91,6
buk lesní	27,0	21,0	5,8
pion. listnáče (bříza, jeřáb)	7,0	8,0	2,3
javor klen	1,7	2,0	0,2
ostat.listnáče (jilm,jasan,olše)	1,2	0,5	0,1
Listnáče celkem	36,9	31,5	8,4

Skutečnost: rychlá destrukce disturbancí, iracionální bezzásahovost, sukcese TTP

„Divoké srdce Evropy“ je chronicky nemocné díky iracionální ideologii bezzásahovosti, přičemž díky vizi „nic než příroda“ se nelze ani pomodlit na staletých historických stezkách.

BEZLESÍ

- sukces. zalesněním likvidace z více než 30 % pod 5 %
- z cca 1000 taxonů rostlin již třetina vyhynula nebo je v různém stupni ohrožení (např. hořeček český v EVL)
- nezbytné extenzivní využívání býložravci
- kompetičně slabé druhy vyžadují jemnou disturbanci
- riziko rozšiřování nepůvodních a expanzivních druhů

Desítky chráněných druhů rostlin jsou „nucenou“ smrkovou sukcesí likvidovány, čímž dochází ke ztrátě biodiverzity i cenného krajinného rázu. Alpský migrant dřípatka horská.

USKUTEČŇOVANÁ OCHRANA A LIDÉ

Plošná bilance Šumavy cca km²

- národní park (vč. EVL)	690
(z toho rozpadlý les více než 100 km ²)	
- chráněná krajinná oblast (vč. EVL)	996
- ostatní ochrana (vč. EVL) a zbylá krajina	914
- region Šumavy (obce v CHÚ)	2700

Počet obyvatel - cca 75 000

- polovina oproti r. 1930, vývoj trvale degresivní
- vyhánění obyvatel a turistů (zástupný důvod tetřev)

Trvalá (ne)udržitelnost

- enviromentální a ekologická nestabilita
- sociální neudržitelnost
- hluboký ekonomický propad
- v projektu Donau-Moldau nemocné srdce Šumava

Silnici od hraničního Modrého sloupu k Březníku chtějí fundamentální ochranáři rozebrat a odvézt.

OBČANSKÉ INICIATIVY, TURISTÉ

Bojují za zpřístupnění a změnu ideologie bezzásahovosti

- o.s. Otevřená Šumava, Zachraňme Šumavu, Šumava 21
- Sdružení obcí NP Šumava
- Spolek Schwarzenberg
- Petiční akce, Otevřené dopisy, Prohlášení

Část účastníků loňského protestního pochodu k býv. Juránekově chatě